

kan føre til Handling i et givet Dieblis; men naar det gaar over, uden at der kommer Noget ud deraf, da er det vanskeligt at tilvejebringe gunstige Betingelser igjen. Altsaa, af disse Grunde, fordi jeg tror, at dette Forslag, langt fra at have gavnlige Virkninger, netop vil forøge det, som er selve Vanskeligheden ved dette Forhold, vil jeg ikke kunne bifalde det. Men jeg vil sige, at selv affet herfra, er selve den Tante, der ligger til Grund for Forslaget en saadan, at jeg ingenlunde kan billige den. Jeg tror, at det at gjøre en Forbrydelse ud af disse ganske vist i mange Tilfælde høist umoraliske Forhold ikke er rigtigt. Jeg tror, at man derved overstrider de Grændser for Moral og Forbrydelse, som i og for sig ere rimelige at overholde; og det sinder jeg bestyrket deri, at dette Lovforslag er fuldstændig ude af Stand til at sige, hvad det er for en Forbrydelse, man herved vil ramme. Der er gjort forskellige Forsøg paa at definere denne Forbrydelse, men alle disse Forsøg ere mislykkede. Naar der staar i Overkriften, at Forslaget vil sætte „Straf for at benytte Andres Nød, Letsindighed eller Uerfarenhed til utilladelig Fordels Erhvervelse ved Pengesforstrækninger m. m.“, da er jo det første Spørgsmaal, man gjør sig selv: Hvad er „utilladelig Fordels Erhvervelse“? Men læser man saa Loven igjennem og gaar til Motiverne for at finde Forklaringen paa de Ord, der staa i selve Loven, ja saa maa man befjende, at intet Menneske efter at have læst Loven kan sige, hvad det er at tage utilladelig Fordel. Lovforslaget ender paa ethvert Punkt med at henvise til Domstolens Skjøn som afgjørende, hvad der er utilladelig Fordel. Men saaledes bør man ikke stille Borgerne i et Land. Man bør ikke overfor en Straffelov stille dem saaledes, at det er dem ganske umuligt, og at det er selve Lovgivningen umuligt at sige dem, hvori den Forbrydelse bestaar, som de kunne komme til at gjøre sig skyldige i ved at indlade sig paa et eller andet Forhold. En Straffelov bør være saaledes, at Folk kan forstaa den, saa at de kunne vogte sig for de Forbrydelser, der i denne Lov trues med Straf. Men det er ikke Tilfældet her. Naar man for det Første vil se, hvad der i § 1 karakteriseres som utilladelig Fordel, staar der, at det er utilladeligt at tage en Formuefordel, der staar i et aabenbart og betydeligt Misforhold til Penges almindelige Pris og den foreliggende Risiko. En Formuefordel, der staar i aabenbart og betydeligt Misforhold. Hvad er det? Hvad er et betydeligt Misforhold? Søger man Forklaring paa disse Ord i Motiverne, da træf-

fer man helt andre Udtryk, som skulle betegne netop det Samme. Saaledes staar der f. Ex. i Motiverne, at de Domme, man kan vente, vil blive sældede, ere Domme, der ramme Folk, som gjøre sig skyldige i „flagrante og al Rimelighed og Billighed spottende Tilfælde“. Men flagrante og al Rimelighed og Billighed spottende Handlinger ere egentlig noget ganske Andet end „aabenbart og betydeligt Misforhold.“ Jeg tror, at det for en Dommers Skjøn vil være ganske forskellige Ting. At en Dommer vil skjønne, at der er et aabenbart og betydeligt Misforhold mellem den Fordel, vedkommende Ublaaner tilsigter, og Pengenes almindelige Værdi, er noget ganske Andet, end at Dommeren vil skjønne, at der er et flagrant og al Rimelighed og Billighed spottende Tilfælde tilstede. Der er stor Forskel derpaa. Men altsaa, det er Noget, som Domstolene skulle afgjøre, de skulle afgjøre, hvad der i et givet Tilfælde er utilladelig Fordel. Nu er det ikke Lovforslagets Mening, at enhver saadan Formuefordel, der staar i et saadant aabenbart og betydeligt Misforhold, skal straffes; men det er en udtrykkelig Betingelse, at denne Formuefordel er søgt opnaaet ved at benytte Andres Nød, Letsindighed eller Uerfarenhed. Det er ogsaa Noget, Domstolene skulle skjønne, om der i givet Tilfælde foreligger et Forsøg paa at benytte sig af Andres Nød, Letsindighed eller Uerfarenhed. Jeg tror, at Domstolene ville komme meget let over dette Skjøn. De ville skjønne, at det altid er Tilfældet ved saadanne Saan, som her indgaas. Dem indgaar man sandelig ikke uden at det kniber, eller man er i en vis Forlegenhed, og hvis man indgaar et saadant Saan til imellem 2 til 300 pCt. uden at være i Forlegenhed, saa er det sandelig den største Letsindighed, man kan indlade sig paa; det Skjøn tror jeg Domstolene ville have meget let ved at komme ud over; da jeg ikke kan se, at der vil kunne foreligge noget Tilfælde, hvor der ikke enten er Nød — Nød forklares i Motiverne som Forlegenhed; det er vistnok ikke ganske den almindelige Opfattelse, men det er nu det Samme — jeg tror ikke, at der vil forekomme Tilfælde af den Slags Saaneforhold, uden at der enten er Nød eller Letsindighed tilstede hos den Saanende. Det viser sig altsaa, at denne Forbrydelse er saa vanskelig at definere, at Lovens Koncipist har været nødt til paa 2 Punkter at overlade det Hele til Dommerens Skjøn. Det tror jeg ikke i noget Tilfælde vil være rigtigt. Jeg tror det er for meget at betro vore Dommere at afgjøre helt og holdent, om der foreligger en Forbrydelse — ikke fordi vore Dommers